

QUINZENA INFORMA- TIVA

CEDOC
FONS
VILADOT

16 d'abril del 1974

Preu: 25 pessetes.

- 1.- DOCUMENT DEL BISBE DE LA SEU D'URGELL, pàg. 2
- 2.- CARTA DE LA COM. CRIST. DELS CAPUTXINS DE
SARRIÀ AL Dr. JUBANY pàg. 6
- 3.- CARTA DEL GRUP CRISTIÀ DE DRETS HUMANS
AL Dr. JUBANY pàg. 7
- 4.- CARTA DE L'ESCOLA DIOCESANA DE CURSETS DE
CRISTIANITAT AL BISBE DE VIC pàg. 8
- 5.- CARTA OBERTA A L'OPINIÓ PÚBLICA, per l'Assemblea
de Professors de la Univ. Autònoma de B. pàg. 10
- 6.- EL JUDICI DE S. PUIG ANTICH pàg. 12
- 7.- BREU RESUM D'UNA PONÈNCIA SOBRE LA
PENA DE MORT pàg. 13
- 8.- CARTA A LA COMISSIÓ PERMANENT DE LA
CONFERÈNCIA EPISCOPAL ESPANYOLA pàg. 15
- 9.- PONÈNCIA "ANY SANT, ANY DE L'AMNISTIA" pàg. 16
- 10.- ELS AUTOBUSOS a Sta. COLOMA DE GRAMANET, pàg. 21
- 11.- TREBALL DE REFLEXIÓ, d'un grup de PARRÒQUIES
I COMUNITATS DE BASE pàg. 23
- 12.- COMUNICACIÓ DEL SECRETARIAT DE "JUSTÍCIA I PAU" DE BARCELONA
SOBRE LA PENA DE MORT pàg. 26

(Butlletí d'informació interior. Material de
treball i estudi per a ús privat).

UAB
Biblioteca de Comunicació
i Hemeroteca General

"Per què teneu homes de poca fe?"

ESGLESIA

Nº 22.- Març 1.974

D'URGELL

Estimats diocesans,

la tensió viscuda en ocasió dels fets originats a la diòcesi de Bilbao ha sigut forta. Ara en som a la davallada o, millor, s'ha transferit a l'altura. Fer un judici definitiu de tot, exigiria molta informació i que fos més madura o bé solucionada la crisi de relacions Església-Estat, ja de per si tan complexa. Una valoració aproximada, demanaria molta tinta. Uns suggeriments breus, però, us poden ser útils i per això passo a fer-los.

ELS PROTAGONISTES.-

De Monsenyor Añoveros només us diré que el conec bastant i l'estimo. Li vaig fer un telegrama d'adhesió tot seguit d'iniciats els acontseixements, que va contestar-me. Espero que aquest fet que ha estat a punt de pesar damunt d'ell d'una manera definitiva, no li restarà la capacitat de pastor ni li farà sentir en el seu esperit més trontolls ni ferides que les hagudes fins ara.

La premsa ha sigut un altre protagonista important i, jo crec, moderador. Ha pres consciència de la gravetat de la situació i, amb una llibertat bastant remarcable, ha participat en el conflicte, morigerant els qui es movien en els pols de decisió. Per a obtenir això, per contra, i potser inevitablement, s'han fet també judicis precipitats, i alguna part de veritat ha quedat lesionada. A l'obrir-se un ampli ventall d'opinions, s'ha descobert amb pena, per exemple, que els problemes regionals resten incompresos fins i tot per òrgans aperturistes afectes a l'Església.

La jerarquia de l'Església crec que ha donat una bona prova d'unitat -em refereixo especialment a la Comissió Permanent de l'Episcopat i a la Santa Seu-, de moderació i d'esperit de conciliació, i al mateix temps, de fermesa, en posar-se al costat del Bisbe de Bilbao. Tothom estava observant, però sobretot els altres bisbes, car, del resultat final en depenia un grau ben alt d'independència i seguretat de l'episcopat espanyol. A nivell de Conferències Episcopals regionals i d'altres institucions, les ganes d'intervenir han sigut neutralitzades per la rapidesa dels acontseixements i també per respecte a les altes instàncies on es portava el cas. Jo he procurat estar informat i n'he parlat àmpliament en importants reunions a Balaguer, La Seu i d'altres llocs.

Les jerarquies civils ja fa temps que estan preocupades pels canvis d'actitud de l'Església a tots els nivells després del Concili. Elles sabran si l'homilia els havia de portar conseqüències greus a les que s'han demostrat molt sensibles o bé si ha sigut una espurna més que ha abrandat la llenya amuntegada. Com que el cas ha passat a ésser una força més que empeny a una negociació d'altura, només en aquest marc general es podrà jutjar, amb el temps, de l'encert de les decisions preses. Un encert ha sigut, en tot cas, haver oblidat l'anècdota de Bilbao i haver-la diluït en un conjunt més ampli.

L'Estat espanyol es veu afectat inevitablement pels programes postconciliars de l'Església que de vegades s'apliquen amb ingenuïtat i en un tempteig de variada interpretació. Cal reconèixer-ho. Però també l'Església es veu afectada per l'organització socio-política de l'Estat i ambdós ho són per les característiques tradicionals del nostre catolicisme, polític i bel·licós, més popular que intel·lectual i conflictiu amb els propis pastors.

La tendència al drama en la història religiosa espanyola és sempre un perill que hauríem d'evitar portant les tensions amb mà serena i demostrant tots plegats que la maduresa entra en la nostra societat com a factor moderador. El saber resoldre aquesta marea de contencions entre l'Església i la Comunitat Política és molt important per la nostra consciència col·lectiva que ha situat aquí un dels nusos que condicionen el futur.

L'HOMILIA.-

El text de l'homilia val a dir que posa de relleu un problema ben delicat, que potser per això ningú no gosa tocar. Donat que s'ha obert un diàleg nacional al seu entorn, no l'haurem de deixar perdre.

Jo no veig que vagi contra la unitat de l'Estat espanyol. Tot al més, el text suggereix una altra manera d'entendre-la. Però ni això: - pròpiament demana més atenció als trets específics dels poble basc, especialment la llengua. S'estableix, amb això, una certa connexió política que la nostra Administració hauria de saber realitzar a favor seu. Tots temeríem, en canvi, que els problemes de les minories ètniques es convertissin en banderes d'ideologies estranyes.

Es o no és un tema del que s'hagi d'ocupar l'Església? Tradicionalment mai no ha deixat d'il·luminar tot allò que afecta el dret natural. Els documents de l'Església universal actual són abundants i explícits.

Les nostres cultures regionals -i amb això em refereixo també a Catalunya- estan amenaçades. El fenomen de la universalització cultural, la immigració desequilibradora, el desinterès dels mateixos afectats, la falta de comprensió en l'opinió pública de les regions centrals i la manera de funcionar de l'escola i dels mitjans de comunicació en són causes variades. A les mateixes comunitats de l'Església -sovint es sacrifica l'idioma indígena per no fer l'esforç d'un servei duplicat. Ja es veu que l'Administració no és l'única responsable, però, havent assumit en els temps, moderns d'una manera progressiva l'escola i les comunicacions socials, és també la que s'ha de preocupar, encara que costi sacrificis, de donar una cultura diversificada. Així -tinc entès que es fa en molts països-, la presència que té el català a l'escola i als mitjans de comunicació és tímida per no dir inexistent.

SUGGERIMENTS FINALS.-

• En les noves fórmules de relació jurídica que desitgen tant l'Església com l'Estat, busquen independència i col·laboració. Però no s'oblidi que això és tan pur com subtil i esmunyedís. La lletra d'una llei no aconseguirà mai donar-ho, sense la serenitat espiritual dels qui l'han de negociar i, no ho oblidem, de tots nosaltres.

Dubto que la situació actual, que ho demana amb urgència, ho faci-
ti amb eficàcia. Es encara molt fluida i agressiva. Hi ha també molts
canvis que s'estan operant que caldrà conduir més amb prudència, habi-
lilitat i paciència, que d'altra manera.

* Hi ha molta literatura teològica i bastants implicacions pasto-
rals de l'anomenada dimensió social i política de la salvació. Donada
la seva conflictivitat, jo demanaria un estudi més aprofundit a casa -
nostra.

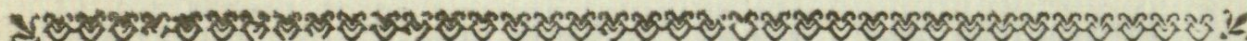
* Finalment, als aconsegiments porten a entendre la importància de la
unitat dels cristians a l'entorn dels pastors, que, si bé deuen escol-
tar, necessiten també, la confiança i la fidelitat de tots.

En la pregària universal a la celebració eucarística i en la nos-
tra privada, demanem-ho al Senyor.

Amb afecte us saluda,

+Joan, Bisbe d'Urgell.

La Seu d'Urgell 18-III-74

Querido Sr. Obispo Dr. Añoveros:

St. Cugat 5 Marzo 1.974

Los alumnos de la Facultad de Teología de Barcelona (Sección San Pao-
de Borja), reunidos en Asamblea y leída su homilía del día 24-2-1974.
queremos expresar nuestra solidaridad con el contenido de su carta -
pastoral, con el significado de su postura y también con su persona -
en la difícil situación en que se encuentra.

Creemos que es deber de todo hombre la defensa de los Derechos Huma-
nos, y entre ellos los Derechos de los grupos étnicos. La Iglesia de-
be tomar postura cuando juzga que tales Derechos son conculcados. --
Tal defensa no debe quedar a nivel de principios abstractos, sino que
la Iglesia universal y local tiene el Derecho y el Deber de enjuiciar
una situación concreta, y por tanto, a defender en este caso los De-
rechos del pueblo vasco.

Al expresar nuestra solidaridad, tanto a Vd. como a su Vicario de Pas-
toral, recordamos las palabras de Jesucristo que anuncian la Bienaven-
turanza a los que padecen persecución a causa de la justicia, y que
nos exhorta a no tener miedo a los poderosos de este mundo.

Ante la confusión de las noticias de última hora, deseamos que dicha
situación se resuelva en provecho de todos, de los grupos étnicos --
en particular del pueblo vasco por el que tanto Vd. ha trabajado.

Unidos en el amor.

CARTA DE LA COMUNITAT CRISTIANA DELS CAPUTXINS DE SARRIÀ AL Dr. JUBANY

Dr. Narcís Jubany, Arquebisbe de Barcelona.

Benvolgut Dr. Jubany:

Arran dels fets que s'han derivat de la lectura a moltes esglésies de Bilbao de l'Homilia de Mnr. Añoveros, "El Cristianismo, mensaje de salvación para los pueblos", i havent llegit aquesta homilia amb la qual ens solidaritzem, els sotasignants, membres de la comunitat cristiana dels caputxins de Sarrià, ens dirigim a Vtè., demanant-li que l'Arquebisbat de Barcelona i tots els bisbats de la Tarracoenense es manifesti oficialment, clarament i amb tota urgència sobre els esdeveniments coneguts i que poden ser motiu de greus mals pel poble de Déu a Espanya.

Creiem que altres pobles tenen motius per adherir-se i comprendre l'esmentat document. Un d'ells el nostre que, anàlogament al "problema basc", viu el "problema català". Més encara quan, bisbes d'altres zones que no pateixen el problema ens han passat al davant en aquesta presa de posició.

Desitgem que l'Autoritat Eclesiàstica es defineixi respecte al document, que n'apliqui la relació al poble català, que ens mostri la veritat i oportunitat, i que no és cap atemptat a la unitat d'Espanya sinó una crida al desenvolupament harmònic de tots els seus pobles ofegats per la pruija d'uniformitat i de centralisme. Desitgem, també, una presa de posició i una comunió a favor del bisbe Añoveros i del P. Ubieta, Vicari general de Pastoral.

Ens colpiria que la resposta fos el silenci que rodejà l'exili del Cardenal Vidal i Barraquer, del Dr. Cardó i de l'Abat Escarré.

Ben afectuosament i respectuosos

(segueixen més de 1.200 signatures)

Barcelona, 26 de març del 1974

Estimat senyor Cardenal:

Durant aquestes últimes setmanes hem seguit amb especial interès els esdeveniments entorn la persona de Mons. Añoveros i del contingut de la seva Homilia, llegida a Bilbao el 24 de febrer.

Considerem les seves paraules com una senzilla exposició dels principis elementals de la Doctrina de l'Església sobre els drets de les minories, aplicades en aquest cas al poble basc.

Pel que fa a casa nostra, llegim amb joia que, entre els objectius prioritaris que el Consell Episcopal de la Diòcesi de Barcelona es proposa, s'hi troba "la defensa efectiva dels drets de l'home tal com pertoca a la missió de l'Església" (Objectius prioritaris de la Pastoral, núm. 5, lletra c). Tant vostè com la Conferència Episcopal Tarraconense han dit ja la seva paraula il·luminadora sobre aquests temes en algunes ocasions, i és el nostre desitg que s'incrementi aquesta línia; però voldriem veure-la expressada ben aviat en allò que fa referència als drets dels grups nacionals dins l'Estat espanyol, cosa sovint oblidada tot i que correspon plenament a la nostra catalanitat.

Hem llegit també que els Bisbes de la Comissió Permanent creuen que certes qüestions d'implicació socio-política s'hauran de tractar en endavant a nivell d'Episcopat Espanyol. Sobre aquesta possible decisió hem de manifestar-li la nostra reserva: tots sabem que els problemes que fan referència als drets de les minories són incompresos per amples sectors de l'Estat Espanyol, entre els quals lògicament s'hi han de trobar alguns membres de l'Episcopat. Per això, en exposar-li el nostre recel, creiem necessària la seva acció i la dels Bisbes de Catalunya dins la Conferència Episcopal espanyola perquè els drets dels pobles d'Espanya no quedin diluïts i deixats de banda per una pràctica de la col·legialitat que podria absorbir una pastoral realment encarnada en els diferents països que configuren l'Estat Espanyol.

Cordialment el saluden

(segueixen algunes signatures).

Manresa, 10 de Març de 1974

Sr. Bisbe de Vic:

L'Escola Diocesana de Curssets de Cristiandat, reunida en sessió ordinària a Manresa el dia 10 de Març de 1974, després d'estudiar atentament l'homilia de Mn. Añoveros del dia 24 de Febrer del present i les diverses reaccions entorn, ens veiem portats a confiar a Vè. unes reflexions i peticions concretes.

Demanàrem de Vè. i de la Conferència Episcopal Tarraconenses que, amb motiu dels fets ocorreguts, facin una clara adhesió a Mn. Añoveros, no pas en funció de més o menys bones intencions, sinó des d'un judici evangèlic i de Doctrina Social de l'Església pel contingut de fons de l'expressada homilia.

Voldríem que l'afer fos enfocat, de cap manera des d'una perspectiva diplomàtica, sinó des de l'energia d'una Església que sap descobrir i proclamar les exigències de regne de Déu per il·luminar els cristians per resoldre en veritat i en justícia les seves tasques temporals.

A nosaltres ens sembla que, precisament, el plantejament del problema basc en l'expressada homilia està molt bé situat en el conflicte entre dos grups de ciutadans:

a) Uns primers que percebeixen el fet del poble basc, l'opressió d'aquest poble basc i la reivindicació d'uns drets i que se senten compresos i impulsats per la doctrina de l'Església sobre la justícia en el cas de minorïes, i,

b) uns altres ciutadans alienats, incapaces de percebre el fet de poble i l'opressió d'aquest poble, lligats com estan a una concepció mítica de l'ordre establert i de la unificació "nacional", als quals l'Evangeli reclama un esforç de revisió.

Paralelament, nosaltres, catalans, ens sentim en la mateixa problemàtica de poble minoritari i oprimit. Però, gràcies a Déu, des de Torres i Bages, els catalans hem tingut el confort d'una Església que la majoria de vegades ha encoratjat la justa aspiració a la pròpia identitat de poble. En la reclamació per les ètnies d'una organització socio-política que protegeixi i promogui "justa llibertat i personalitat col·lectiva" no podem menys de recordar que el nostre poble, de manera democràtica i en diàleg obert amb els

altres pobles de l'estat espanyol havia obtingut un Estatut de Catalunya i una Generalitat prou eficaços en la promoció cultural i humana del país i de la qual hem estat despullats en l'adveniment del règim actual.

El perill d'exili que aquests dies ha semblat amenaçar a Mn. Añoveros, ens recorda la mort en l'exili del Cardenal Vidal i Barraquer i l'exili de l'Abat Escarré, i ens porta a demanar que l'Església no transigeixi en cap mesura contra el Sr. Bisbe de Bilbao, perquè seria un escàndol per molts cristians i que no vulgui suavitzar la normal dialèctica dels fets.

El important és que la veritat i la justícia hagin sortit a la llum, les conseqüències ja són més relatives. No veiem pas prou clara ni reflexe d'una realitat evangèlica la postura pactista de la Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola, en el llenguatge de la qual està implícit el llenguatge d'una concepció centralista de confusió entre estat i nacionalitat que podríem tolerar en elements polítics però no en gent d'Església als quals pertoca tenir imatges veres de la realitat.

Disposi de nosaltres en totes les possibles conseqüències que els fets exigeixin.

(Firmat)

CARTA OBERTA A L'OPINIÓ PÚBLICA

Davant la notícia de la mort per "garrote vil" de Salvador Puig antich, acompanyada de l'execució de Heinz Chez, condemnats per haver donat mort a dos agents de l'autoritat, ens veiem en la necessitat d'expressar la nostra més forta protesta per un fet que repugna qualsevol civilització democràtica. Els particulars són:

- 1) La inhumanitat inherent a la pena de mort que ha estat reiteradament denunciada per diversos organismes internacionals consagrats a la defensa dels drets humans, i abolida ja avui en un nombre cada vegada més gran de països.
- 2) La tradicional oposició manifestada públicament en diverses ocasions per Col·legis professionals i d'altres corporacions públiques per la persistència d'aquesta pena a la legislació espanyola (Conclusions del 2on. Congrés d'Advocacia de León).
- 3) La persistència de jurisdiccions especials (TOP, Consells de Guerra), situació que s'ha agreujat amb la recent modificació de la "Ley de enjuiciamiento criminal", que assegura un privilegi processal a les forces públiques.
- 4) La flagrant desproporció de les penes que fa la justícia de l'estat espanyol: indult del guàrdia civil simultani a la mort de Puig Antich i de Heinz Chez; sentència per l'atrancament al Banc Atlàntic de Madrid per membres del grup feixista "Cruz Ibérica"; sentència de disset anys al policia responsable de la mort de l'estudiant de Santiago, sentència, a més, en curs de revisió amb perspectiva d'atenuació; i el sobreseïment sense judici dels agents dels homicidis realitzats al País Basc, Granada, El Ferrol, Madrid, SEAT de Barcelona i Tèrmica de Sant Adrià del Besòs.

Aquests fets es produeixen sota el govern presidit per Arias Navarro, que anuncia una "apertura política" en el seu primer discurs davant les Corts. Precisament quan, abans de l'anunci d'aquest "aperturismo" havia anat prenent cos la pràctica de la commutació de les sentències de mort, es produeix ara l'execució del militant del M.I.L. Salvador Puig Antich, que, d'altra banda, ve a coincidir amb les mesures preses sobre el bisbe de Bilbao Mons. Añoveros, per l'homilia difosa a la seva diòcesi en defensa dels drets fonamentals del poble basc. Tot això evidencia la continuïtat i l'enduriment d'un marc polític repressiu de l'exercici de les llibertats generals polítiques.

Exposem davant l'opinió pública aquesta situació per tal de manifestar la repulsa per aquests fets i expressem la nostra voluntat de participar i d'impulsar totes aquelles accions d'oposició a qualsevol sentència de pena de mort i que ens portin a aconseguir unes estructures que permetin l'exercici de les llibertats polítiques (dret d'expressió, de reunió, d'associació, etc.) amb totes les garanties, condició indispensable per a evitar en el futur tals fets i les seves causes. Aquesta és tant més urgent en aquests moments quan és presumible esperar la petició de noves penes de mort en procediments judicials actualment en curs.

En conseqüència, nosaltres, professors de la Universitat Autònoma de Barcelona,

EXIGIM la immediata i radical supressió de la pena de mort de l'ordenament jurídic espanyol i

MANIFESTEM que davant qualsevol nova petició fiscal de pena de mort ens trobarem forçats a cessar immediatament tota activitat acadèmica i a emprendre les accions oportunes.

ASSEMBLEA DE PROFESSORS DE LA UNIVERSITAT AUTÒNOMA DE BARCELONA

Bellaterra, 5 de març del 1974

No vaig ara a manifestar ni entrar en qüestions polítiques. Amb aquest article només voldria donar a conèixer uns quants punts sobre la marxa del judici i la decisió de la sentència, punts que consten en el sumari d'aquest, que va ésser públic.

Perquè un individu pugui ser jutjat - per un Tribunal Militar i per terrorisme, es demanen dos requisits indispen-sables:

Primer, que en l'acció existeixi un element subjectiu, consistent en una - pertinença de l'acusat a una organit-zació estable, és a dir, amb estatuts ben definits, tresoreria, etc...

En segon lloc, s'exigeix també que - l'acció per la qual es demana la pena atempti contra la integritat nacional, els Principis del Moviment o les perso- nes Cap de Estat.

Aquests dos elements semblen fallar ja per la seva base en el cas d'aplica- ció a P.A.

Els fets que es presentaven en sumari eren els següents:

El dia 2 de desembre de 1973, S.P.A. va ésser introduït a la força en un - portal per quatre policies que proce- dien a la seva detenció però que, ves- tits de paisà i sense identificar-se - començaren a agredir-lo.

Puig Antich, per tal de defensar-se, va disparar alguns trets amb el seu re- vòlver, però després de ser de tal ma- nera colpejat que es trobava totalment impossibilitat per a respondre de la - voluntat dels seus actes.

Es evident que en el fet no existeix intenció d'agradir contra els Princi- pis de l'Estat, ni està demostrat que P.A. estés integrat totalment a l'orga- nització M.I.L., doncs no va ser capaç de donar cap informació concreta sobre aquesta.

L'incompetència del Tribunal comença - ja amb el fet de que es jutjava a P.A. per dos delictes totalment desconexes entre sí, tant per dates com per carac- terístiques: un atrac a una sucursal - bancària, acusació totalment desfassa- da d'un judici militar, i la mort de - l'oficial de policia.

Posats ja dins del procés del judici són tres els arguments que varen ser - passats per alt, i que cada un per se- parat era suficient per, no ja presen-

tar proves contra la possible culpabi- litat o no de Puig Antich, sinó per anu- lar la petició de pena de mort.

La primera i més definitiva és la pro- va psiquiàtrica. S.P.A. va estar en --- tractament psiquiàtric ja fa anys. Les proves de l'equip de metges particulars que el portaven no varen ser admeses. Només es va comptar amb l'intervenció - de dos psiquiatres militars, que es li- mitaren a aplicar-li un senzill test.

La prova de balística va ésser com -- pletament refusada. No es va investigar l'angle de penetració de les bales en - el cos del policia perquè ja no es va - deixar ni estudiar aquest cos, que va - desaparèixer immediatament dels mitjans judicials.

Queda doncs com un interrogant el nom- bre de bales que s'introduïren en el -- cos, i la trajectòria i procedència d'a- questes.

De totes les declaracions de doctors i ATS que varen socórrer als policies, només s'han considerat -vall dir, al -- menys consten en acta- les d'aquestes últimes.

Després de tot això es va declarar pe- na de mort.

Els esdeveniments varen ser rapidís- sims, i tant en el mecanisme judicial - com en la comunicació de la sentència i execució varen ser observats just els - temps mínims exigits.

Per exemple, la sentència era firmada el mateix dia d'acabat el judici, quan aquest s'havia clausurat a les 20,30h.

Realment semblava que desitgessin en- llestir aviat l'assumpte... Però la rea- litat és que només l'acceptació del fet de que Salvador no era amo de la seva capacitat volitiva en el moment de dis- parar hauria estat suficient per l'impos- sibilitat d'aplicació de la pena de mort doncs el Suprem té norma de rebaixar en un grau la pena de mort pels mínims in- dicis en contra que es presentin.

Ara ja no podem fer-hi res, en la mi- da en quant l'execució fa dies que va ser consumada, però és deure nostre la coneixença clara i neta de les circums- tàncies que portaren a aquests fets.

PONENCIA SOBRE LA PENA DE MUERTE

El problema hace unos siglos que ya se discute y sin muchas variantes y sin que una parte pueda convencer a la otra.

La pena de muerte, existe desde siempre y esta es una razón que se esgrime a favor de ella, aunque se observa una progresiva reducción de manera que la Sociedad evoluciona, ya que hay menos delitos que merezcan la misma. Tenemos el ejemplo que en la Edad Media, el aborto era penado con la muerte.

El problema de si la pena de muerte es lícita o no, aparece en el siglo XVIII. Hasta ahora los argumentos a favor de ella, incluso dentro de la Teología Cristiana, son los mismos y fundamentalmente son:

Legítima defensa. La Sociedad tiene el derecho legítimo a reaccionar contra quien hace un acto delictivo contra la misma. Esta razón no se aguanta, por muchas cosas, entre ellas: La legítima defensa significa no poder reaccionar de otra forma. Además si es cierto que se admite la muerte de una persona en legítima defensa, esta debe ser inmediata, y proporcionada la defensa legítima contra el mal recibido.

Defensa del estado y plenitud de sus acciones. Si bien esto también se esgrime a favor de la pena de muerte, esto quizás estuviera bien en la Edad Media que fue la época de la formación de los Estados, pero no actualmente.

Relación preso/Sociedad: la pena de muerte es consecuencia de un dualismo: por un lado el delincuente y por otro la Sociedad. El delincuente es algo extraño a la Sociedad. Cuando el delincuente hace algo que no debiera, la Sociedad lo considera a parte. El problema es: ¿Antes de delinquir era un miembro dependiente de la Sociedad o no? ¿Si está o estaba marginado de la Sociedad, por qué? Tenemos el ejemplo de los atracadores de la joyería de Sants: pasaron gran parte de su vida con los tutelares de menores y en época de su formación. ¿Quién tiene la culpa? No se puede pedir al marginado una responsabilidad absoluta que es lo que se le pide cuando se le aplica la pena de muerte. Otro ejemplo lo tenemos con los marroquies por los cuales se pide la pena de muerte: primeramente la Sociedad no se ha ocupado de ellos y ahora se les quiere dar la pena de muerte.

Las puniciones que se aplican a los que delinquen, tienen dos misiones: la primera castigar al delincuente y la segunda y fundamental la de reeducarlo para reintegrarlo a la Sociedad. Por lo tanto, la pena de muerte no reintegra, sino que elimina.

También se argumenta a favor de la pena de muerte, que tiene efecto preventivo y este argumento tiene una fuerza tal que hay gente que para estos efectos preventivos aboga para que no sea abolida aunque no se aplique. Pero en realidad no hay ninguna demostración que el aumento de las sanciones prooque una regresión de los delitos. Cuando se planea el delito, no se plantean el que finalmente te cogeran, sino que se saldrá de aquello. Además que el acto más grave que se

pueda cometer, no se prevee aunque se vaya armado, ya que las armas sólo hay la intención de usarlas como intimidación: si esto no se prevee, la acción preventiva de la pena de muerte no existe. Si la pena de muerte es preventiva, es para las personas que no cometerían jamás ningún delito, ya no para evitar la pena de muerte, sino para evitar, incluso el ir a la cárcel.

También hay la paradoja que mientras en los códigos civilizados, (todos), no existen las penas corporales, torturas, etc., si hay la pena de muerte, teniendo ^{en cuenta} incluso que sería más preventiva la tortura que la pena de muerte, ya que el torturado no la olvidaría y hablaría de lo que le han hecho..

Una de las cosas que demuestran que los Gobiernos que tienen la pena de muerte, no están muy convencidos de su eficacia en cuanto al bien que puede producir, es el hecho de que antes las penas de muerte se ejecutaban en público, ya que se consideraba ejemplar y ahora casi se hacen a escondidas y en según qué casos, los que asisten a las mismas tienen prohibido explicar los incidentes que se producen en las mismas

Una de las razones que van contra la pena de muerte, es el error judicial, ya que se trata de una pena irreversible. Si de una manera global no se condena a quien no hace la cosa por la que se aplica la pena de muerte, si que hay error judicial y con frecuencia, en lo que a circunstancias se refiere y son estas circunstancias las que llevan al delincuente a la pena de muerte o a otras penas.

¿Cuáles son los delitos que comportan la pena de muerte en España? En cuanto a actos delictivos comunes, en España sólo una cosa comporta la pena de muerte: la muerte de otra persona. Y esto sea dicho como sea en el código. Por el contrario al principio hay dos capítulos sobre la defensa del Estado y es en estos capítulos donde la pena de muerte sale con más frecuencia. Ya no tan sólo en España, sino en toda la Europa Occidental, se puede comprobar que en el período de los cincuenta últimos años, por una pena de muerte aplicada a un delincuente común, han habido centenares o millares de penas de muerte por cuestiones políticas, lo que significa que la pena de muerte no tiene nada de preventiva, ya que el delincuente político es un delincuente irrecuperable por el estado establecido. En realidad, es una comodidad para los que están arriba. El mecanismo de truncar una vida está en definitiva ^{en manos} del Jefe del Estado, Presidente etc. Lo que quiere decir que una persona será ejecutada o no según el clima que en aquellos momentos haya, alrededor de dicho jefe, lo que quiere decir que si el delito, juicio, etc., se hubiera adelantado o atrasado, la pena de muerte hubiera sido conmutada.

El movimiento para la abolición de la pena de muerte, no tiene la resonancia que tienen otros movimientos. No ha habido movimientos de masas. Ni tensiones en los Organismos Eclesiásticos que han prestado poca atención en la reflexión de este caso y eso que se ha defendido la vida, por ejemplo, en el caso del aborto.

También se ha demostrado que muchos que dan razones a favor de la pena de muerte, sus razones no son racionales sino sentimentales.

En Europa, los países que tienen vigente la pena de muerte son: España; Francia y Grecia. Los demás la tienen abolida o vigente, pero sin usarla, como en Bélgica que hace unos 100 años que no la aplican.

Carta de las esposas de los detenidos
A LA COMISIÓN PERMANENTE DE LA CONFERENCIA EPISCOPAL ESPAÑOLA

Los firmantes de este escrito, familiares de presos políticos, personas que han sufrido en sí mismas o en sus seres queridos persecuciones, detenciones o prisión por razones políticas o sociales, nos dirigimos a esa Comisión Permanente.

Hemos visto con esperanza que la Iglesia española se abre a la idea de la reconciliación nacional; hemos escuchado la palabra de Pablo VI con motivo de la celebración del Año Santo Internacional bajo el signo de la Reconciliación en el mundo. Pero estamos profundamente persuadidos de que en nuestro país esta necesaria reconciliación se convertiría una vez más en palabra vacía, entregada a la manipulación de los filisteos, mientras hubiese españoles perseguidos, encarcelados o desterrados por sus opiniones o sus actuaciones políticas o sociales. En España no es posible una verdadera reconciliación en tanto no se aplique la Amnistía total para presos y exiliados políticos, en tanto no se respeten y se cumplan los postulados de la Declaración Universal de los Derechos del Hombre, tantas veces reivindicados por la Iglesia.

Por todo ello les rogamos encarecidamente que incluyan en el orden del día de su próxima conferencia el hondo y grave problema de la Amnistía; y nos atrevemos a rogarles que estudien la necesidad de una declaración solemne y una inequívoca petición de Amnistía por considerar que es la base de la auténtica reconciliación y de la convivencia entre los españoles.

Respetuosamente

(siguen diversas firmas)

Madrid, febrero de 1974

"Hay que arrancar las raíces y remover los pretextos del odio y de la violencia. Hay que sacar de la fe cristiana, que ha impregnado con tanta fuerza el ser de nuestra nación, unas actitudes de respeto, de colaboración y de tolerancia, que cierren el paso a cualquier versión violenta de nuestro porvenir nacional... No nos parezca a ninguno que hablar de reconciliación plena entre españoles supone deslealtad con el pasado o hipoteca del futuro. Del amor sólo pueden derivarse bienes". Són paraules del Cardenal Dr. Bueno Monreal, de Sevilla, juntament amb els seus Auxiliars, arran de la Jornada Mundial de la Pau d'aquest any. Paraules que van precedides d'un greu interrogant: "¿Servirá el Año Santo para un progreso en nuestra convivencia?".

Enguany celebra l'Església l'Any Sant, que per expressa voluntat del Papa Pau VI té com a lema "L'Any Sant de la Reconciliació". L'any passat, vam commemorar el XXVè aniversari de la "Declaració Universal dels Drets de l'Home" i el Xè de l'encíclica "Pau a la Terra".

Aquestes tres commemoracions, que reflecteixen esperances i desigs de tota la humanitat, ens han mogut a reflexionar sobre la seva aplicació dins de l'estat espanyol, a pensar quina fóra la millor forma de celebrar en el nostre país ambdós aniversaris, i quina la concreció més adient de l'Any de la Reconciliació en la nostra vida ciutadana.

Després d'un detingut estudi de la Declaració Universal, i especialment del seu preàmbul, on es proclamen les raons que portaren l'Assemblea General de les Nacions Unides a proclamar la Declaració, així com del contingut de l'esmentada encíclica "Pau a la Terra", creiem oportú suggerir les següents consideracions:

Que "el respecte a la dignitat inherent a tots els membres de la família humana" i "el respecte als drets iguals i inalienables de cada u" constitueixen "el fonament de la llibertat, de la justícia i de la pau en el món" (D.U.),

Que "en una convivència ordenada i fecunda hi ha posat com a fonament el principi que tot ésser humà és persona... subjecte de drets i de deures que brollen immediatament i simultàniament de la seva mateixa natura: drets i deures que són, per aquesta raó, universals, inviolables, inalienables" (PT,7),

Que la més alta aspiració dels nostres conciutadans, com de tota la humanitat, és la "pau a la terra, anhel profund dels éssers humans" (PT,1) i "l'adveniment en el futur d'un món on les persones alliberades del terror i de la misèria tinguin dret a parlar i a creure lliurement" (D.U.), i, per tant, se'ls reconegui "el dret al respecte de la seva persona; a

la bona reputació; a la llibertat de cercar la veritat, de manifestar i difondre el seu pensament, de cultivar l'art, dins els límits de l'ordre moral i del bé comú;... i a l'objectivitat en la informació" (PT,10),

Que "dret fonamental de la persona és també la tutela jurídica dels propis drets... dret a una esfera concreta de dret, protegida contra tot atac arbitrari" (PT, 22), i, per tant, constitueix un tema essencial "el protegir els Drets de l'Home amb un règim de dret, a fi que l'home no es vegi obligat a rebel·lar-se contra la tirania i l'opressió" (DU),

Que "és també essencial fomentar l'establiment de relacions amistoses entre les nacions" (DU) i entre els diversos sectors que constitueixen cada una de les comunitats nacionals, de tal manera que, en el si de cada nacionalitat, s'assoleixi una veritable convivència, "fonamentada en la veritat", "realitzada segons justícia", vivificada i integrada per l'amor" i "que és realitzada en la llibertat" (PT,30),

Que "en la Carta de les Nacions Unides, els pobles" -i entre ells l'Estat Espanyol- "han proclamat la seva fe en els drets fonamentals de l'home, en la dignitat i en el valor de la persona humana, en la igualtat de drets d'homes i dones, i que s'han mostrat disposats a afavorir el progrés social i a instaurar unes millors condicions de vida dintre d'una més gran llibertat" (DU),

Que "els Estats membres" de les Nacions Unides "s'han compromès a assegurar, en cooperació amb l'ONU, el respecte universal i efectiu dels Drets de l'Home i de les llibertats fonamentals" (DU),

Que "tutelar el camp intangible dels drets de la persona humana i fer-li fàcil el compliment de les seves obligacions és el deure essencial de tot poder públic", diu el Papa Joan en l'encíclica (PT,55), i "la nación española considera como timbre de honor el acatamiento a la ley de Dios, según la doctrina de la Santa Iglesia Católica, Apostólica y Romana,... fe inseparable de la conciencia nacional, que inspirará su legislación", ordena la legislació constitucional de l'Estat Espanyol, on el 2n. dels "Principios Fundamentales del Movimiento Nacional",

Que és un fet, que la Declaració Universal i l'encíclica "Pau a la Terra" pretenen un restabliment dels drets esmentats, que malgrat tot, i en forma diversa, són de fet vulnerats en pràcticament tots els països del món, sense que en sigui, per desgràcia, una excepció l'Estat Espanyol.

També hem d'ésser conscients que molts dels nostres conciutadans han sofert i sofreixen "de iure" i "de facto" el pes de certes sancions i repressions per haver realitzat actes en l'exercici dels drets reconeguts per la "Declaració Universal" i l'encíclica "Pau a la Terra", l'aniversari

dels quals acabem de celebrar, o per haver actuat en defensa i sol·licitud de l'aplicació i del reconeixement d'aquests drets (pensem en les penes de presó i en els exiliats polítics).

Per tal motiu, si la celebració dels aniversaris ha de tendir a una mentalització dels ciutadans, i a un impuls, per a una plena vigència i respecte dels Drets Humans en l'Estat Espanyol, no solament s'han de procurar les modificacions legislatives que suprimeixin la qualificació delictiva d'aquests drets humans, sinó al restabliment de les llibertats i de les condicions de ciutadania per a tots aquells que per elles han lluitat, i la seva total rehabilitació. Aquesta pretensió, tan justa, humana i cristiana té un nom: l'AMNISTIA.

Seguint els fets, hem de tenir en compte que la manca de respecte als drets humans crea situacions d'enfrontament, en les quals "l'home es veu obligat finalment a rebel·lar-se contra la tirania i l'opressió" (DU). La manca de respecte als Drets Humans condueix a situacions de violència, momentània o institucionalitzada, com, malauradament, hem pogut comprovar recentment en el nostre país.

Si tenim en compte que "l'autoritat que es fonamenta només en l'amenaça o en el temor de les penes o en la promesa de premis no mou eficaçment els éssers humans a l'assoliment del bé comú" (PT., 43), i quan encara existeixen persones que segueixen mantenint a nivell d'estructuració nacional la dicotomia entre vencedors i vençuts, creiem que qualsevol pretensió de reconeixement i d'aplicació dels drets humans, així com d'assolir una veritable reconciliació a nivell ciutadà, ha de pressuposar prèviament totes les mesures que siguin necessàries per a crear una autèntica pau i concòrdia entre els membres de les comunitats nacionals, oblidant rancúnies i enfrontaments, superant la dolorosa anàlisi que constata el Cardenal Enrique y Tarancón quan diu: "Existen cristianos -personas y grupos- que después de tantos años no han sabido firmar en sus corazones la paz y la reconciliación con todos sus compatriotas; aunque no se admita la idea de "las dos Españas", en la práctica quizá no hacemos todo lo que está a nuestro alcance para superarla" (B.O. Arzobispado de Madrid-Alcalá, marzo 1973).

Recordem que "els poders públics tenen l'obligació de promoure el bé comú en profit de tots sense preferència per cap ciutadà o per cap grup d'ells, tal com ensenya el nostre predecessor Lleó XIII: "De cap manera no s'ha de fer que l'autoritat civil serveixi l'interès d'un o de pocs, havent estat aquesta establerta en profit de tots", diu Joan XXIII (PT, 51).

Ens deia la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal Espanyola reunida a "El Escorial" el 16 de maig de 1973: "En el mundo actual crece,

desgraciadament, el índex de la agressivitat i de les discordies entre grups, per efecte de injustícies i ressentiments. La reconciliació sobre bases justes i profundes és un imperatiu a escala universal. Lo és també entre nosotres en tots els ordres de la vida, desde la convivència cívica hasta la intimitat familiar". Aquesta reconciliació a nivell de convivència cívica, tal com ja hem dit, no pot assolir-se sense que els poders públics atorguin una àmplia i generosa amnistia, concebuda com la decisió dictada per raons d'alta política i destinada a aconseguir precisament la pacificació i reconciliació després d'una lluita civil o un trencament de la societat, decisió que esborra totalment la rellevància penal de determinats actes i extingeix la responsabilitat punitiva.

En aquest sentit es manifesten els professors i alumnes de la Facultat de Teologia de la Universitat Pontifícia de Comillas (Vida Nueva, 1 desembre 1973): "Cualquier paso que se dé hacia una mayor institucionalización no será creíble, si no comienza por un signo de buena voluntad respecto a los más directamente afectados... Por esta razón creemos sumamente pertinente la solicitud de amnistía... Creemos que la amplia amnistia pedida es condición indispensable para celebrarlo -el Año Santo- en sinceridad y verdad. Sin el esfuerzo por lograrla, la comunidad católica española apenas podrá hablar en serio una y otra vez del Año de la Reconciliación".

Ens sentim plenament convençuts de la imperiosa necessitat de l'Amnistia com a signe i camí de la pacificació i reconciliació nacionals, i de l'oportunitat, diríem que de la irrefragabilitat, que s'assoleixi dins d'aquest Any Sant de la Reconciliació, recollint les paraules del Cardenal President de la Conferència Episcopal Espanyola: "Hemos de ser nosotros, los cristianos conscientes y responsables que queremos vivir auténticamente nuestra fe, los promotores de una gran campaña de reconciliación nacional e internacional, trabajando juntamente con todos los hombres de buena voluntad..." (B.O. Arzobispado, març 1-73).

Recordem novament les paraules de Pau VI en el seu discurs als cardenals el dia 23 de juny de 1969: "Als bisbes -parla concretament d'Espanya- adreces el prec que facin també una infatigable obra de pau i de distensió..."

Conscients que el prec del Sant Pare reflecteix els propis desigs dels nostres bisbes, i com a conclusió de tot el que hem expressat en aquest document, proposem a l'Episcopat Espanyol, en aquest Any Sant, com a concreció de la reconciliació en la nostra vida ciutadana, que faci una declaració pública en què es manifesti el desig i la necessitat de l'Amnistia, i es demani fermament als poders públics la seva proclamació.

Molts creients del nostre poble encara recorden el darrer Any Sant com

l'any de l'Assumpció, perquè en ell es va proclamar aquest dogma. Sortosos serem si aquest Any Sant de 1974 és recordat per tots, creients i no creients, com l'Any de l'Amnistia.

Març de 1974

Any Sant de la Reconciliació

(Aquesta Ponència ha estat
enviada a tots els Bisbes
de la Conferència Episco-
pal Tarraconense).

Suplemento de la Hoja Diocesana.

Santa Coloma de Gramanet. Domingo, 17 de marzo de 1.974.

Los AUTOBUSES

10

Desde el martes, miles de colonenses que cogen el metro para ir a trabajar, están haciendo el recorrido a pie, tanto al ir como al volver, en señal de protesta. Este gesto se inició con ocasión de la subida del billete en una peseta. De suyo, cinco pesetas para tan breve trayecto ya eran muchas. Pero lo que más ha indignado al pueblo, es que se suba el precio y el servicio siga tan desastroso, sin que se perciba ningún indicio que haga prever algún remedio.

EN REALIDAD, el acceso a Santa Coloma por el metro, en las horas punta -a la hora de ir al trabajo y a la hora del retorno- está muy mal. Para coger el metro es preciso levantarse un buen rato antes, hacer larga cola, ir apretujado, y hacer el corto trecho con una calma desesperante -con pequeñas arrancadas y bruscos frenazos, invirtiendo un tiempo largo, agobiante, que le tiene a uno siempre en vilo y encima, con miedo a hacer tarde y perder la puntualidad.

¿POR QUE NO SE ENSANCHA LA CARRETERA DE LOS CUARTELES? El pueblo no entiende que no se acometa esta obra, y en cambio ve cómo se hacen cuantiosos dispendios para adornar calles del centro de Barcelona, como la Diagonal o el Paseo de Gracia y que, incluso con expropiaciones, se abren vías como el Cinturón de Ronda, que favorece especialmente a la gente pudiente. Este tipo de discriminación no hace sino aumentar la conciencia ya existente de que al trabajador se le busca sólo para explotarle.

LA "manifestación callejera" de esos millares que hacen el camino a pie, no es más que la explosión de la indignación acumulada por una situación tan inhumana. ¿Cómo se intenta ahora acallar por la fuerza esta voz?

!Cuando el pueblo habla, Dios no está lejos!.

Suplemento de la Hoja Diocesana.

Santa Coloma de Gramanet, Domingo 24 de marzo de 1974

LOS AUTOBUSES, TODAVIA

Sacerdote detenido

En relación con los acontecimientos de los autobuses, el pasado jueves, poco antes de las 8 de la mañana, cuatro policías secretas detuvieron al cura del Fondo, que fué puesto en libertad hacia las dos de la madrugada. Hoy, aquí, no queremos pararnos en esta detención: fué detenido cuando iba a trabajar, encañonado con dos pistolas y esposado inmediatamente. Dejamos para cuando se tenga el juicio del TOP el entrar en el contenido de la acusación.

El problema: los accesos

Pero si queremos insistir, una vez más, en el problema de fondo que ha dado pie a esta detención, y a la de otros vecinos de Sta. Coloma: el estado deficitario de los transportes, en especial de la carretera de los Cuarteles. Lo que constituye en realidad un grave desorden estructural y permanente, es el estado actual del transporte hasta el metro, en las horas punta. ¿Qué sentido tendría apelar al posible desorden público que se causa al marchar a pie para justificar la intervención de la policía, si con ello se ahogan las quejas que acusan el desorden que realmente perjudica al pueblo?

La parábola del samaritano

Lo que el pueblo necesita no es que la policía lo disperse, sino que las autoridades provean las soluciones necesarias para un transporte digno y eficaz.

La parábola del samaritano hoy tiene la Carretera del los Cuarteles por escenario.

Les comunitats i institucions cristianes sotasignants, després d'una serena reflexió sobre els esdeveniments socials, polítics i eclesials ocorreguts darrerament, creuen que tenen el deure de declarar públicament el que a continuació s'exposa, perquè serveixi com a material de treball per a una posterior reflexió de la Comunitat Cristiana de Barcelona.

La situació actual al nostre país es caracteritza per l'augment de l'opressió que pateix el poble. Això s'ha concretat en aquest moment en tres fets: l'alça de preus, l'execució de dues penes de mort i el cas Añooveros.

1. Alça de preus

El constant augment de preus, proporcionalment en aquests moments més elevat que l'augment de salaris, és una font indubtable de beneficis: allò que és un "problema" per a uns, representa un "al·licient" per a uns altres, situació que forma part inevitablement de la lògica de la nostra estructura econòmica.

El moment actual és greu. Davant la crisi econòmica s'obliga els treballadors a posar-se al front de la "solidaritat nacional", pagant el preu del desenvolupament econòmic, tot sotmetent-los forçosament a un rígid control salarial i a una elevació incontrolada de preus.

Aquesta situació ve agreujada al nostre país per l'augment constant de la repressió i pel fet que no s'ha arribat a "un efectiu reconeixement jurídic dels drets de reunió, associació i expressió..." (Cfr. Conferència Episcopal Catalana", Per un esforç de renovació i reconciliació), als quals cal afegir el dret de vaga, tots ells essencials per a l'efectiva defensa dels interessos de la classe treballadora i de les seves condicions de vida.

La nostra denúncia la volem situar en la línia de l'alliberament proclamat i viscut per Jesucrist, que estigué sempre al costat dels pobres, dels oprimits i dels febles.

2. La pena de mort

Recentment s'han executat al nostre país dues persones: Heinz Chez i Salvador Puig Antich. Heinz Chez era un apàtrida orfe. Puig Antich, sense entrar en la valcració dels seus mètodes, estava en lluita per una societat més justa, en lloc de seguir el camí majoritari, còmode i segur, de la no intervenció i la passivitat.

Estem en contra de la pena de mort. El sistema, en lloc d'eliminar les seves estructures injustes que possibiliten l'aparició del delictes comú, o d'acceptar l'expressió política del poble, respon, en les situacions límit, amb un acte totalment irreversible: la pena de mort.

Amb la nostra passivitat hem col·laborat en aquestes execucions. Cal que això no es repeteixi amb les penes de mort que properament pot demanar el ministeri fiscal.

Com a cristians creiem que la vida és un do de Déu, un dret absolut i irrenunciable; solament Ell és senyor de la vida i de la mort. Creiem que Jesucrist va superar la llei del Talió (ull per ull, dent per dent) quan va dir "estimeu els vostres enemics", i també quan va dir "aquell de vosaltres que estigui sense pecat, que sigui el primer a tirar-li la pedra" (Jo. 8, 7). Davant la pena de mort legal de l'adúltera, Jesús no pronuncia sentència de lapidació, sinó de perdó i reconciliació.

3. El cas Añooveros

I finalment en el context dels esdeveniments socials i polítics que viu el país i als quals acabem de fer referència, hem de situar la crisi Església-Estat que s'ha fet explícita a partir de l'homilia del bisbe de Bilbao.

No creiem que es pugui fer una simple reducció eclesiàstica del cas Añooveros, ja que el seu dret a la denúncia profètica és solidari i indivisible del dret de tots els ciutadans a expressar opinions i judicis sobre la situació i els esdeveniments del nostre país. En aquest sentit considerem que la defensa del dret d'expressió dels bisbes s'inscriu en la defensa global de la llibertat d'expressió.

Volem fer constar la nostra adhesió al contingut de l'homilia i a l'actitud evangèlica del bisbe Añooveros i del seu vicari Ubieta. Aquesta homilia és aplicable igualment a la situació dels pobles català i gallec, privats dels seus legítims i inalienables drets.

Compartim l'opinió de les comunitats cristianes de Biscaia quan diuen: "recibimos la homilía y actitud de Antonio Añooveros con alegría y esperanza, como un signo de que la Iglesia libre y que opta por los pobres aflora incluso a nivel de pastores. No son días de tristeza, sino de alegría y esperanza"

Celebrem també la postura del bisbe de Bilbao de lligar-se a la problemàtica de la seva diòcesi i desitgem que aquesta postura fructifiqui i que no sigui neutralitzada per un centralisme eclesial, per motiu d'uniformitat pastoral.

A diferència de diversos òrgans d'informació, que han considerat "inoportuno e inadecuado" el moment de pronunciar l'homilia, o que n'han atacat el contingut, nosaltres considerem que la denúncia profètica s'ha de realitzar "oportunament i inoportunament", i que la proclamació de la Paraula a través dels esdeveniments històrics, no pot restar subordinada a les necessitats diplomàtiques de les diverses conjuntures polítiques. ¿Es que l'Església ha d'adoptar sempre per l'actitud del sacerdot i del levita que passen de llarg perquè han de resoldre greus afers institucionals o diplomàtics? ¿O potser no hauria de fer com el samarità, que ho deixa tot per ajudar el seu proïsme?

D'acord amb l'exposició anterior, ens dirigim als nostres bisbes per expressar-los la nostra opinió que si defensen activament i sense dubtar els drets de l'home, evitaran situacions enutjoses, com la d'haver de defensar el concret dret pastoral d'un bisbe. Ens adherim a la declaració de l'Assemblea d'Eclesiàstics de Catalunya: "Creiem que preses de posició serenes com la que celebrem —ni agressives ni vergonyants— marquen d'una manera clara la distància i l'autonomia de la fe i de la comunitat eclesial en relació a qualsevol estructura política". Per això i en la mateixa línia, demanem a la Conferència Episcopal de Catalunya que s'adhereixi clarament a l'homilia i a la persona del bisbe Añoveros, i que remarqui la similitud del problema basc que planteja, amb el del poble català. Monsenyor Añoveros li demanem fraternalment la continuació de la tasca pastoral, així com la publicació de les tres homilies que manquen.

Conclusions

Fidels a l'Evangelí i a l'esperit de la proclamació dels drets de l'home, ens comprometem a lluitar perquè el nostre poble assoleixi:

- els drets de reunió, associació i expressió;
- els drets de vaga i de fundar sindicats i afiliar-s'hi;
- el dret de l'autodeterminació dels pobles català, basc i gallec;
- l'abolició de la pena de mort per a tot tipus de delictes;
- l'amnistia general per als presos i exiliats polítics.

Barcelona, Setmana Santa de 1974

Grup de Base del Poble Nou; Comunitat de Cristians del Sagrat Cor; Grup de Cristians de Sant Francesc de Sales; Comunitat Jove de Sant Joan de Gràcia; Grup de Cristians de Sant Medir; Comunitat Cristiana de la Visitació de Ntra. Senyora (Guinardó); Un grup de Cristians d'Horta; Un grup de la Comunitat Cristiana dels Caputxins de Sarrià; Grup de Cristians de Sant Tomàs d'Aquino; Grup de Cristians de Santa Isabel d'Aragó; Parròquies de Santa Gemma, Sant Antoni de Padua, Sant Benet, Sant Albert de l'Hospitalet; Un Grup de Cristians de La Salut; Grup de Cristians de la Parròquia de la Verge de Montserrat; Comunitats Cristianes de Base de Cornellà; Parròquia de Sant Miquel de Cornellà; Grup de Cristians de Subirats; Comunitat Cristiana a Les Roquetes; Grup de Cristians d'Esparraguera; Grup de Cristians de Sant Boi de Llobregat i Viladecans; Consell Parroquial de Mollet; Grup de Cristians del Carmel; Grups de Trobades de Joves; Comunitat Cristiana de Base de Sant Josep de Mataró; Grup de laïcs del Consell Parroquial de Sant Josep de Mataró; Grup d'Universitaris Cristians de Bellaterra; Comunitats Cristianes d'Egara, de Sant Llorenç, de Les Arenes de Terrassa; Comunitat Cristiana de laïcs i caputxins de l'Ajuda; Comunitat Cristiana de Sant Sebastià; Comunitat d'Estudiants de l'Escola Pia de Terrassa; Grup d'Universitaris Cristians de Barcelona; Grup Katarsis; Grup de Cristians de Sant Ramon de Coll-blanc; Grup de Cristians de Sant Miquel del Port; Grup de Cristians de Ntra. Senyora del Coll; Comunitat Cristiana de Ntra. Senyora del Port; Comunitat Cristiana de la Parròquia de La Sagrera; Comunitat de Cristians de La Sagrera; Comunitat de Base de Sant Josep Obrer; Parròquia de Bellvitge; Comunitat Cristiana de Sant Ignasi de Loiola; Comunitat Cristiana de Sant Josep de Calasanc; Comunitat Cristiana de La Verneda; Grup d'Universitaris Cristians de Sarrià; Grup Pacifista Cristià; Comunitats Cristianes de Sant Joan Bta., Santa Maria, Sant Jaume, Santa Rosa,

Sant Joaquim, Sant Miquel, Sant Ernest de Santa Coloma de Gramanet; Grup Comunitat Cristiana de Base de Santa Coloma de Gramanet; Comunitats de Ntra. Sra. de Gràcia, Sant Josep, de la Concordia, de Can Oriac Poble Nou, Sant Pere dels Merinals, Torre Romeu, Campoamor, Can Rull, Sant Jordi, de la Creu, Sda. Família, de Sabadell; Grups de Cristians pels Socialisme; Grup de Cristians que han fet curset del Centre de Sabadell; Grups de Cristians del Centre de Sabadell; Grup de Cristians de l'Arxiprestat de Montserrat; Grup Cristià de Martorell; Grup Cristians d'Olesa; Grup de Cristians de Sant Ildefons; Grups de Cristians de Sant Valentí, de Sant Josep, de Can Anglada de Terrassa; Grup de Cristians de Gallifa; Comissió de Serveis de les CC. de Base; Grup de Cristians de Badalona; Grups de Cristians de la Sda. Família i de Sant Pere de Terrassa; Grup de Catequesis d'Adults de Sant Gervasi; Grup de Cristians de la Parròquia de Sta. Maria de la Bonanova; Fecum; Parròquies de Sant Andreu, Sant Joan de Mata i Crist Rei

COMUNICACIÓ DEL SECRETARIAT DE "JUSTÍCIA I PAU" DE BARCELONA
SOBRE LA PENA DE MORT

Les execucions, a Barcelona i a Tarragona, de dues penes capitals, el passat dia 2 de març, no ens podien deixar indiferents. Significaven, entre moltes altres coses, el fracàs de les gestions realitzades a fi d'evitar aquell desenllaç. Però tampoc no podien desmoralitzar-nos: ens calia mirar el futur amb esperança i emprendre el treball de sensibilització i de reflexió que ha de permetre a la nostra societat superar, un dia, la figura jurídica de la pena de mort. Així, poques hores després de les esmentades execucions, uns quants membres del nostre Secretariat ja exposaven al cardenal Jubany el projecte de dur a terme la reflexió que ara oferim a tothom, especialment a les comunitats cristianes que es preparen a celebrar la mort i la resurrecció de Jesús.

No proposem cap acció determinada, no sol·licitem cap signatura ... Només voldríem que tots fòssim capaços de meditar sobre el tema de la pena de mort amb lucidesa i amb llibertat d'esperit i decidíssim difondre amb eficàcia el fruit de la nostra reflexió. Aquest ja seria un pas ben important.

Fa seixanta cinc anys, un cristià de Barcelona, Joan Maragall, va escriure i no va veure publicat un article impressionant que ens ha vingut a la memòria sovint, al llarg d'aquesta reflexió:

"Com us podeu estar així tranquils, deia el poeta, a casa vostra i en els vostres quefers sabent que un dia, al bon solet del dematí, allà dalt a Montjuïc, treuran del Castell un home lligat, i el passaran davant del cel i del món i del mar, i del port que trafiqueja i de la ciutat que s'aixeca indiferent, i a poc a poc, ben a poc a poc perquè no s'hagi d'esperar, el portaran a un racó del fossó, i allí, quan toqui l'hora, aquell home, aquella obra magna de Déu en cos i ànima, viu, amb totes ses potències i sentits, amb aquest mateix afany de vida que teniu vosaltres, s'agenollarà de cara a un mur, i li ficaran quatre bales al cap, i ell farà un salt i caurà mort com un conill ... ell, que era un home, tan home com vosaltres ... potser més home que vosaltres ? "

1. Filosofia de la pena de mort

La pena de mort va vinculada originàriament a una concepció simple de la societat, en la qual es barregen els conceptes de venjança, punició i defensa del cos social. De fet, com més primitiva és l'estructura social, més són els delictes sancionats amb pena de mort (robatori, incest,

avortament, etc.) I, encara avui, observem que com més simplista és la mentalitat d'una persona, més fàcilment es mostra inclinada a acceptar la sanció capital.

L'element vindicatiu ha estat formulat clarament en l'anomenada "lleï del talió", que precisament Jesucrist esmentà com a terme antitètic de la seva lleï nova d'amor (Mateu, 5) i en dites ancestrals com aquella de "qui la fa la paga..."

L'element punitiu ja pren un aire menys innoble en perseguir un equilibri teòric entre el bé i el mal. Però és evident el caràcter abstracte d'aquesta pretesa compensació, al marge de la persona real i concreta.

L'element de defensa de la societat és, en el seu pragmatisme, un dels que probablement mantenen avui més adeptes a la pena de mort. Però aquesta tendència cada dia es veu en més desacord amb la consciència de les persones més exigents moralment i fins amb els resultats pràctics, mirats a la llum de la ciència moderna.

En una paraula, és obvi el caràcter primitiu i rude de la filosofia que ha inspirat l'establiment de la pena de mort en les diverses societats.

2. El retrocés progressiu de la pena de mort

Per això no té res d'estrany el retrocés evident de la pena de mort que la història del Dret Penal palesa sobradament. L'evolució de les societats, en efecte, va fent que cada vegada siguin menys els delictes sancionats amb aquella pena, sobretot a partir del segle XIX, quan es van imposant les concepcions penològiques que ja s'havien iniciat durant el segle XVIII (Becaria)

Els codis que avui la mantenen solen establir-la per als delictes de parricidi, assassinat, robatori amb homicidi, rapte ... Alguns, com el Codi Penal espanyol, l'apliquen també a un fort contingent de delictes de caràcter eminentment polític, situats als títols que castiguen als actes contra la seguretat exterior o interior de l'Estat. Val a dir, però, que fins i tot en aquest cas, mai la pena de mort no és imposada amb caràcter inexorable o d'una manera exclusiva, sinó que el jutge té sempre l'alternativa de la reclusió major per als mateixos delictes.

3. Geografia actual de la pena de mort

Cenyint-nos a l'espai geogràfico-cultural i socio-econòmic en el qual se situa l'Estat Espanyol, és a dir, concretant-nos a l'Europa occidental, cal dir que el retrocés de la pena de mort ha estat molt notable, després de la segona guerra mundial. Avui només la mantenen Espanya, França i Grècia. L'han abolida expressament Portugal, Suïssa, Itàlia, República Federal d'Alemanya, Àustria, Islàndia, Dinamarca, Suècia, Noruega, Finlàndia, Gran Bretanya (en suspens), Holanda i Ciutat del Vaticà. Bèlgica i Luxemburg la mantenen de dret, però sense aplicar-la de fet.

4. La pena de mort a l'Espanya moderna

La tradició de la pena de mort arriba intacta fins a l'any

1932. Alashores, en ser reformat el Codi Penal per la II República, desapareix.

Es restablert per la Llei de l'onze d'octubre de 1934 (bienni de dretes), però només per a alguns delictes de terrorisme.

La restableix totalment la Lei de la "Jefatura del Estado" de cinc de juliol de 1938. Les motivacions que dóna el preàmbul d'aquesta Llei són les següents:

"La Ley que a continuación se promulga es de las que no requieren explicación ni justificación, porque es la propia realidad la que la impone y dicta. De ello dan testimonio bien expresivo las leyes penales de la casi totalidad de las naciones, incluso de las que creen decorarse con el título de democráticas.

Por un sentimentalismo de notoria falsía y que no se compagina con la seriedad de un Estado fuerte y justiciero, fue cercenada la "Escala general de penas", eliminándose de ella, en el Código Penal de la nefasta República, la de muerte ..."

En ordre a la possible modificació d'aquesta Llei, actualment en vigor, poden ser útils algunes consideracions:

a) Es tracta d'una llei dictada en plena guerra civil

b) L'apel·lació a l'exemple de "la casi totalidad de las naciones" ha perdut en bona part la seva força. Ara és la quasi totalitat la que, al menys a l'Europa occidental, ha abandonat aquesta pràctica.

c) El preàmbul esmentat al·ludeix a un Estat fort, amb un llenguatge que recorda, evidentment, el context polític d'aquella circumstància. Val a dir que algun text legal d'aquella mateixa època —com el "Fuero del Trabajo"— ja ha estat revisat i n'ha estat modificat tot allò que al·ludia a un caràcter totalitari de l'Estat Espanyol.

5. Filosofia del retrocés de la pena de mort

Si l'origen de la pena de mort es fonamenta en una filosofia primitiva de l'home i de la societat, la seva abolició té com a base una maduració de la consciència humana.

En general, i des d'un punt de vista educador de la societat, cal tenir en compte que és un fet demostrat que el caràcter contrari a la consciència de l'època d'un sistema primitiu constitueix un estímul que posa en activitat les inclinacions delictuoses.

Un altre guany del nostre temps és el no aïllament del delictuós en la individualitat del delinqüent. Avui mirem el context social que dóna lloc als comportaments individuals i descobrim més el que, en llenguatge cristià, anomenem pecat col·lectiu. Escrivia Maragall, en l'article ja esmentat, al·ludint a fets que podrien incloure, més o menys, en la denominació de terroristes:

"El oor no us diu d'anar a demanar perdó —fa referència a la petició d'indult— a genollons, si convé, i els més ofesos els primers, per aquests germans nostres en desamor que volien aterrar per odi aquesta mateixa ciutat que nosaltres els deixàrem abandonada per egoisme? Estem en pau, doncs. ¿I ells han de pagar la pena, només perquè la seva acció cau dintre d'un còdic, mentre la nostra inacció és tan baixa que ja no pot caure enlloc? Aneu a demanar perdó per ells a la justícia humana, que serà de-

manar-ne per vosaltres mateixos a la divina, davant de la qual sou potser més culpables que ells".

Les concepcions jurídiques modernes continuen assignant, com és lògic, a l'Estat, la missió de protegir tot el cos social dels atacs de qualsevol possible delinqüent. Però apunten a la progressiva creació d'uns dispositius tècnics orientats a la prevenció i a la correcció, no a la venjança, del delinqüent. Les nostres societats no es troben ja en una situació incipient, d'immaduresa, que justifiqui el recurs al terror de la pena capital com a únic mitjà. Diríem més aviat que, malgrat les deficiències, hem entrat en aquell procés de perfeccionament que, com deia Pessina, crea una situació jurídica nova.

Des d'aquesta nova situació, tota connotació de venjança fa menyspreable la pena. La consciència jurídica dels pobles vol que la pena sigui precisament la negació absoluta del delictes. I, per tant, que eviti tota homogeneïtat amb el mateix. Per això l'Estat, en infligir-la, no pot, de cap manera, imitar el delinqüent en la seva acció repudiada. No ha de repetir allò que ell castiga precisament perquè ho considera criminos. El principi de la igualtat entre delictes i pena és assumit, d'aquesta manera, en un pla superior, digne de l'esperit humà. La "similitudo supplicii" és substituïda pel principi de la proporcionalitat que coneix un doble vessant: el de la qualitat i el de la quantitat. Tots dos vessants es complementen i es complementen: perquè la qualitat d'una pena pot comportar una quantitat més gran o més petita de càstig, i perquè la quantitat és també una de les qualitats de la punició. Atès, doncs, que, com ha estat dit, la proporcionalitat no pot consistir en la imitació del fet criminos, caldrà cercar, fora de la pena capital, una gradació de càstig per a la diversitat de delictes ("Distinctio poenarum ex delicto")

Finalment, la fal·libilitat de les sentències judicials, demostrada amb tanta profusió de dades al llarg de la història, posa igualment un interrogant gravíssim a una pena com la de mort, absolutament irreversible.

6. Els cristians i la pena de mort

Fins a un cert punt, aquest capítol és inclòs en l'anterior. Perquè és evident la presència del nucli de la revelació cristiana en la filosofia del retrocés de la pena de mort. I això, independentment del fet que siguin o no siguin cristians els seus propugnadors.

El pensament cristià arrenca de l'Evangeli. L'oposició de Jesús a la mort de l'home per l'home -continguda ja a l'Antic Testament- i el seu anunci d'un missatge de perdó, d'amor als enemics i d'eliminació de tota tendència a la venjança, són ben clars. Ara bé, Jesucrist no al·ludia als sistemes socials i jurídics immediats. El seu missatge era un llevat que aniria fermentant al llarg de la història. Tampoc no es referí a l'esclavitud, com no parlà de la pena de mort.

Els teòlegs catòlics, a l'hora de mantenir la inviolabilitat de la vida humana es mostren unànimes. Tanmateix, quan han d'aplicar aquesta doctrina a l'ordre jurídic d'unes societats concretes, ordre del qual la mateixa Església és part integrant, es veuen enduts a introduir-hi dues excepcions: la guerra anomenada justa, i la pena de mort, dictada per l'autoritat competent i amb la forma deguda.

En el fons, el que volen salvar amb el reconeixent de la licitud de la pena de mort és el principi de la prioritat del bé comú, la preferència que el bé general de la societat té per damunt dels interessos privats. Així, a mesura que l'horitzó històric de l'Estat Fijama és superat, anem trobant pensadors cristians que es pronuncien contra la pena de mort. Han descobert altres -i millors- camins per salvar el bé comú.

Seria, doncs, cosa vana, voler recórrer en aquest punt a cites de teòlegs d'altres èpoques i fer recompte, amb un o altre propòsit, de partidaris i d'adversaris de la pena capital.

La nostra actitud és més aviat la d'estar atents als signes del temps, és a dir, avançar cap a la progressiva aplicació de l'ideal evangèlic que el progrés històric va permetent: de l'esclavitud a una igualtat entre els homes cada dia més real i absoluta, de la guerra i la mort imposada, al respecte total a la vida, de la venjança al perdó ... El "sigueu perfectes com el meu Pare és perfecte" (Mateu, 5) ens projecta endavant, en un procés de transformació del món, sempre obert i incommensurable.

En aquesta perspectiva, la direcció de l'Evangeli és evident, al marge de qualsevol casuística. Hem d'aspirar a que ell pugui afaïçonar la nostra vida personal i la nostra vida social, eliminant de mica en mica el ròssec de la immaduresa humana.

Per això avui nosaltres, davant el fet concret de la pena de mort, fem una crida als nostres germans en la fe, no pas a un pronunciament doctrinal sinó a ocupar el lloc que ens escau en la marxa progressiva de la consciència humana.

Barcelona, Pasqua de Resurrecció 1974

El primer tema que he de tractar és el de la importància de la comunicació en la societat actual. La comunicació és una eina fonamental per a la interacció social i per a la difusió de la cultura. En l'època digital, la comunicació ha adquirit una dimensió global i instantània, permetent connectar persones de diferents parts del món en temps real.

Un altre aspecte clau és el paper de la comunicació en el desenvolupament personal i professional. La capacitat de comunicar-se eficaçment és una habilitat essencial per a l'èxit en qualsevol àmbit de la vida. A través de la comunicació, podem expressar les nostres idees, defensar les nostres posicions i treballar en equip per aconseguir objectius comuns.

Finalment, cal destacar la importància de la comunicació en la resolució de conflictes i en la construcció d'una societat més justa i pacífica. La comunicació permet entendre les perspectives dels altres, negociar solucions i promoure la cooperació entre individus i grups.

En conclusió, la comunicació és una eina poderosa que té un impacte profund en la nostra vida. És essencial desenvolupar-hi habilitats i consciència per a poder fer-ne un ús adequat i positiu. La comunicació és el pont que connecta les persones i les idees, i és el motor que impulsa el canvi i el progrés social.

Per tant, cal fomentar la comunicació en tots els nivells de la societat, des de l'educació fins a la política. Només així podrem construir una societat més cohesionada i progressiva, on la comunicació sigui una eina al servei de tots.

Aquesta és la meua opinió sobre la importància de la comunicació en la societat actual. Espero que hagi estat útil i interessant per a tots.

Gràcies per llegir aquest text i per compartir les vostres impressions.

Atentament,

[Signatura]